

ESPIES DE LLOGUER

La setmana entrant jutjaran el primer cas d'una xarxa privada d'espionatge. El comte Javier Godó i un grup dels 'seus' espies seran els acusats. Però, què hi ha darrere aquest afer?

"No penso menjar-me aquesta història. Pagar el plats trencats i passar pel dolent de la pel·lícula. Vaig muntar una xarxa d'informació per al comte de Godó perquè em van contractar per fer-ho, però mai no he fet res sense rebre ordres abans. Cadascú que assumeixi les seves responsabilitats", comentava fa poc Mikel Lejarza, "el Lobo" als seus coneguts. Unes frases que també es deuen haver repetit, ara farà dues setmanes, en Barcelona en el transcurs de la tensa reunió que el Lobo i els seus mantingueren amb el seu advocat, Josep Maria Fuster. El Lobo, ja ho ha dit, no pensa carregar-se el mort. Però, qui li l'ha posat dins l'armari?

Lejarza: l'espia parat. L'any 1991 Mikel Lejarza Eguia, ex-agent dels serveis secrets espanyols (Cesid), i més conegut per el Lobo, era més un mite en vies de desaparició que no cap altra cosa. Una mena de romanalla incòmoda que la freda raó d'estat havia deixat abandona-

da en la porta d'entrada de la història. Fet i fet, "El Lobo" havia estat el responsable, cap als anys 70, de la detenció de més d'una quarantena de membres de l'organització armada ETA després d'haver-s'hi infiltrat a dintre. Però aquella feta, i ell mateix, sembla que ja eren res més que una història passada per als responsables del CESID. Sense diners, "perseguit" per ETA, amb problemes amb la justícia i gairebé oblidat per la seua "empresa", Lejarza mirava de guanyar-se la vida amb allò que millor sabia fer: espia. Per aquell temps el periodista Antonio Herrero, que l'havia entrevistat radiofònicament, feia saber a Javier Godó, editor del periòdic *La Vanguardia*, les penes d'el Lobo. Favor per favor. El "misteriós" Lobo havia concedit una entrevista a Herrero i ara era aquest qui havia d'ajudar-lo mirant d'aconseguir-li un bon contacte per tal de trobar feina. A Javier Godó, desconfiat per naturalesa, potser se li va fer de dia després de saber d'el Lobo. Mikel Lejarza era justament la persona que el comte de Godó necessitava. Un agent que gaudia de

l'excel·lent condició curricular d'infiltrat en ETA i que a més, havia aconseguit d'evitar, durant la seua estada entre els etarres, el segrest del seu pare, Carles Godó. Així, almenys, ho va vendre a qui finalment va contractar-lo. El cas és que el propietari de *La Vanguardia* feia temps que sospitava d'una conspiració nascuda al si de les seues files. Més encara, Godó sembla que creia que alguns dels seus contractats, concretament Carles Fajardo, director financer, l'advocat Albert Garrofé i els directius Joan Mariner i Andreu Navarro, remenaven la caixa de cabals de l'empresa. Siga com siga, un bon dia de matí aquests quatre homes intentaren d'entrar inútilment al despatx. Els homes d'el Lobo els barraven el pas. L'ex-agent secret havia realitzat una investigació minuciosa sobre els deslleials de Godó, que fins i tot l'havia conduït a investigar uns comptes bancaris en Ginebra. Tots quatre foren acomiadats immediatament. Posteriorment anaren a *L'Observador* on van entrar d'accionistes multimilionaris. La següent comanda a el Lobo fou investigar una part de l'*staff* de *La Vanguardia*. Godó volia saber-ho tot de tothom. Es féu instal·lar al despatx un complicat sistema d'escoltes per enregistrar les converses dels seus incauts visitants. La seua secretària, Gemma Guillén ("la Cuerva"), classificava les cintes enregistrades, les ordenava i s'encarregava de fer que el Lobo i els seus cobraren els diners amb puntualitat.

La CIA del senyor Godó. A primers de l'any 1992, enmig de la guerra dels grans financers per apoderar-se de les televisions privades, Godó va cridar el Lobo, i li recalçà molt que li caldria un bon especialista en investigació econòmica dins l'equip. El Lobo s'assabentà llavors que un agent secret pensava a abandonar el CESID. Es tractava de Fernando Rodríguez González, "Romeo". Fernando Rodríguez llavors, i des de l'any 1987, era el cap de l'àrea 2, Divisió d'Economia i Tecnologia (DET). Segons fonts de la policia, a ell se li encarregaria un informe sobre Mario Conde per a Godó. El "Gomina", com era conegut el financer pels espies de Godó, en aquell moment havia constituït un *holding* pel qual Banesto adquirí un 9% de *La Vanguardia*. Sotadament, pel mes de juny, Javier Godó trencava l'acord amb Mario Conde, i alhora era apartat de la presidència d'Antena 3 Ràdio i TV, on hi havia Banesto, Rupert Murdoch i Antonio Asensio del Grupo Z. A final de juny Francisco Rodríguez era contractat com a assessor de seguretat de Godó. Poc després, el 27 de juliol, l'agent demanava l'excedència del CESID per dedicar-se plenament a les noves tasques d'espionatge. De mica en mica el Lobo havia aconseguit d'introduir en la plantilla de *La Vanguardia* tots els seus homes de les empreses

'El Lobo', l'espia que enganyà ETA

Mikel Lejarza Eguia va néixer en un caseriu prop de Villaro (Biscaia), tot i que es va criar al poble d'Arkotxa. La seua joventut transcorregué entre les classes dels maristes i els locals de la parròquia. Uns anys més tard s'instal·là, amb la dona, a Basauri on treballava de decorador. L'any 1973, coneix a través d'un oncle seu que era guarda jurat, dos policies: són aquells que el Lobo anomena Koldo i Lina. Koldo el va convèncer perquè lluitara contra ETA infiltrant-se en l'organització. A través d'uns coneguts seus de Basauri contactà amb membres d'ETA, sense massa consciència dels perills que corria. Es així que conegué Miguel Antonio Iturbe i Javier Zarrabeitia Bilbao "Fanfa". En 1974, Mikel Lejarza, després de no

El mític ex-agent, 'el Lobo'.

poques peripècies, aconseguia de conèixer José Ignacio Zuloaga "Smith", l'alliberat d'ETA de la zona que va batejar Lejarza amb el sobrenom de Gorka. Mikel Lejarza acabava d'entrar en ETA. Alhora el CESID li posava el nom clau d'el Lobo. De mica en mica, gràcies al seu olfacte, als seus dots teatrals i a no poques casualitats, "El Lobo" anà pujant en l'organigrama d'ETA, i alhora n'informava els agents del Cesid. El 30 de juliol de 1975 hi hagué un tiroteig en la plaça de Lluçmajor de Barcelona. Era el preludi de les detencions dels activistes d'ETA, Pedro Ignacio Pérez Beotegui, "Wilson", i de Juan Paredes Manot, "Txiki", que, jutjat dos mesos després per un consell de guerra, havia de morir afusellat. A Madrid detingueren Félix Eguia, "Papi", i José Mari Lara. Mugica Aiestaran va morir abatut per la policia. Uns mesos després, concretament el 18 de setembre del 1975, es produïa una nova caiguda dins l'organització armada. Inaki Mugica Arregui, "Ezkerra", Juan Cruz Unzurruzaga, "Yon", Mariano Ibarguren i Pablo Gabigogea, "Neruda", eren arrestats. José R. Martínez "Montxo" va caure mort. També a Barcelona hi hagué detencions: les de Karmelo, Antxon, i Mario. Moria Andoni Campillo i era greument ferit Francisco Javier Ruiz de Apodaca, "Apolonio". Tot plegat, la infiltració d'el Lobo havia aconseguit de desmantellar ETA en l'interior de l'estat i frustrar el segrest de Carles de Godó i una fuga en massa d'etarres de la presó de Segòvia. Després de tot això, Mikel Lejarza desaparegué. Els serveis secrets l'obligaren a sotmetre's a una operació de cirurgia estètica en una clínica de Madrid, alhora que li proporcionaven una nova identitat. Començava la llegenda d'El Lobo.

General Consulting i Comunicación, SL, a través de les quals anava muntant l'equip d'investigacions internes de Javier Godó. Segons un dels implicats en la xarxa d'espionatge, cada mes el Lobo rebia la quantitat de cinc milions de pessetes a través d'una empresa de nacionalitat italiana, de nom Aquarius Internacional, SRL. Del total d'aquesta suma, dos milions eren per a l'ex-coronel Francisco Rodríguez, tres per a l'empresa d'el Lobo, a repartir entre ell i els seus col·laboradors. Tot quedava en casa. Fins i tot, l'empresa Aquarius, des de la qual s'efectuaven els pagaments a la xarxa d'espies, pertanyia a *La Vanguardia*.

Espies i espiats

El Lobo i la seua xarxa, comptant amb la col·laboració de Juan García Navarro, guardaespalles de Godó, i dels policies Idelfonso Rojo, Agapito Cepriá Gajate —cunyat seu— i Mariano González (els quals li facilitaven diversos documents d'identitat i matrícules de cotxes), havien aconseguit de posar en funcionament una petita màquina domèstica d'espiar. Els dossiers i les cintes confiscades revelen, segons fonts de la policia, quins havien estat els punts de mira. Empresaris com Javier de la Rosa i Armando Lassauca (ex-propietari de Massimo Dutti); periodistes com Antonio Herrero i Jesús Hermida; polítics com Jordi Pujol, Lluís Prenafeta, Josep Antoni Duran Lleida o Josep Maria Sala; l'arxiconegut advocat Joan Piqué Vidal o el membre del consell del poder judicial Rafael Jiménez de Parga; persones vinculades al món de la Justícia com el fiscal Carlos Jiménez Villarejo o el jutge Lluís Pasqual Estevill. La llista podria encara allargar-se més amb els noms de Valerio Lazarov (director general de Tele 5), José María García, l'escriptor Alfonso Ussía, José María Benegas, Mario Conde, Baltasar Garzón, Juan Ignacio Pujana (alcalde de l'Hospitalet), Pedro J. Ramírez, i fins i tot l'ex-esposa de Javier Godó, Conchita Villamata.

F. V.

Javier Godó espiat pels seus espies.

Amb el temps, Godó mateix acabà essent espiat pels seus propis espies, que volgueren regirar en les coses de l'amo. El cap de seguretat del diari, un ex-guarda jurat de l'autovia de Leizaran, Luis Izquierdo Guillén, "La Gorda", féu possible que la xarxa operara dins la casa amb tota impunitat. D'una altra banda, el xofer i guardaespalles, Salvador Daroqui González, anteriorment xofer del propietari de Prodiecu —on el Lobo també havia treballat— i ex-legionari, arribava allà on no arribaven els micròfons d'el Lobo. Cal dir, que Daroqui acompanyava a tot arreu Javier Godó i que, per tant, podia saber-ne coses sense aixecar cap sospita ni una. L'equip de seguretat del senyor comte, pel que es veu, funcionava a ple rendiment. Investigaven eficientment els encàrrecs de Godó, Godó mateix, i encara tenien temps de fer les seues feinetes particulars. És a dir, d'escatirho tot de tothom que fos algú en el món de l'economia, la política o en el món judicial. I saber d'una colla d'industrials i de les seues entremaliadures per a evitar la llarga mà del fisc.

Però mentre la CIA particular de Godó feia de les

Des dels locals del diari "La Vanguardia" un equip d'espies contractats com a cos de seguretat pel propietari, Javier Godó, seguia els moviments d'una llarga llista de prohoms de l'estat espanyol. Els detinguts, entre els quals hi ha ex-agents del CESID, aviat seran jutjats a Barcelona.

seues, en Madrid anaven passant coses. El jutge Carlos Bueren es trencava el cap a resoldre un cas ben estrany. Des de feia temps algú s'havia encaparrat a enviar a un seguit d'empresaris espanyols un sinistre regal en forma de paquet bomba. Luis Armero, Carmen Puertas i Francisco Javier Biurrun havien estat víctimes d'aquests paquets. El darrer fou un financer valencià, Juan Antonio Pérez Herrero, assassinat en maig del 1990. Les bombes, segons la investigació, podien ser fetes per algun expert militar que probablement vivia en Barcelona. La policia llavors investigà el grup d'el Lobo, del qual tenien notícia. No hi trobaren

ARXIU

cap relació entre els paquets bomba i els espies de Godó, però sí que descobriren astorats el que s'hi coïa: les escoltes il·legals fetes per gent que havia estat vinculada al CESID. Rafael Vera, llavors responsable d'Interior, es va trobar amb l'oportunitat perfecta per a des-

creditar el CESID. Des dels inicis de la democràcia hi ha hagut la idea de crear una central d'informació de caràcter civil, mitjançant la unificació de l'organisme amb els serveis d'informació de la policia i de la Guàrdia Civil. En aquell moment, Vera podia demostrar que el Lobo i els seus continuaven mantenint relació amb membres del servei d'informació. El contacte orgànic d'el Lobo al CESID era Julio Leal Monedero, "Lemos", cap de l'àrea d'intel·ligència interior, especialitzat en antiterrorisme. A el Lobo li demanaven, segons pareix, que investigara qüestions relacionades amb l'organització Terra Lliure aprofitant la seua estada en Barcelona. En conseqüència, aquell *col·leguisme* extraoficial entre espies i ex-espies no feia sinó donar idea del desastrós funcionament del CESID. El Lobo es trobava de cop i volta al bell mig de la guerra entre el CESID i el Ministeri d'Interior.

La policia actua sobre la xarxa. Finalment, el dia 19 de novembre de 1993, la policia, a les ordres del cap de la Brigada Regional d'Informació, José Domingo Río, actuava sobre la xarxa d'espionatge privat mentre els seus membres miraven de vendre's una sèrie de dossiers. En la seu de Broadcast, empresa de seguretat d'el Lobo, la policia trobava diligències de la policia francesa sobre la detenció, en 1991, en Anglet, de l'etarra Josu de Mondragón. També una carpeta blava —etiquetada amb el nom Effel— sobre Oleguer Pujol,

RAFA GIL

fill del president de la Generalitat, que mencionava les seues vinculacions amb moviments nacionalistes. Segons que consta en el sumari del cas, al despatx del coronel Francisco Rodríguez en *La Vanguardia*, la informació era millor. Aparegueren els documents secrets del CESID, FV 4.3.4 i FV 2.1.2, el contingut dels quals feia referència a assumptes d'emblanquiment de diners i de tràfic d'armes. Emilio Alonso Manglano mateix i el general de Brigada, Santiago Bastos Norena, sots-director del CESID i cap de la Divisió d'Interior, vingueren a cercar personalment els documents sotrets. Els escorcolls també donaren com a resultat la troballa del carnet fals de Mikel Lejarza. Un document en què el Lobo figura com a Gabriel Sánchez García i que l'inspector de la policia de Pamplona, Mariano González, li podia haver facilitat. La identitat actual d'el Lobo és Miguel Ruiz, la mateixa amb la qual compaixerà al judici.

'El Lobo' contra les cordes. Començava a saber-se'n, doncs, de la rebotiga de l'equip contractat per Godó. La premsa afirmava, citant filtracions policials, que a final del 92, en Madrid, el Lobo i els seus podien haver cobrat quinze milions de pessetes d'un directiu de Tele 5, després d'haver enregistrat una conversa amb un alt directiu d'A 3. S'assegurava també que el 27 de juny d'aquest mateix any, tres empresaris del tèxtil havien denunciat Manuel María i José Manuel Trujillo per intent d'extorsió. Manuel María Sánchez, "Mariano", era un ex-guardia civil del CESID integrat en l'agrupació operativa coneguda amb les sigles KA. Aquesta agrupació va estar a les ordres de José Luis Cortina (comandant en l'època del 23-F) de l'any 78 al 83. Posteriorment, en els anys 83-91, l'agrupació fou comandada per Juan Alberto Perote. Manuel María va ingressar al CESID l'any 81 i va eixir-ne l'any 88. Pel que fa a José Manuel Trujillo, era un ex-militant de Fuerza Nueva de Barcelona i fundador, el febrer del 92, juntament amb Lejarza, de General Consulting i Broadcast. Resumint, tots dos formaven part de la xarxa. Un xarxa que obtenia una bona part del material d'escoltes telefòniques a través d'un conegut detectiu privat, Juan Garcia Vergés, "Lupita", que comprava els aparells necessaris per a punxar les línies a l'empresa electrònica Ayama de la ciutat de Mataró. L'empresa, propietat d'Ignacio Amaya, més conegut en aquests ambients per "Copión", era distribuïdora habitual d'aparells als cossos de seguretat de l'estat. L'actuació policíaca, finalment, donava per resultat la detenció de setze implicats en el cas de les escoltes de Godó.

Així s'arribava al final d'una xarxa d'espies domèstics i al principi d'un escàndol que toca el Govern i tot. La màquina de la instrumenta-

Emilio Alonso Manglano mateix s'ha vist esguitat pel cas de les escoltes il-legals. Hi ha qui vol veure en el CESID i en el Govern del PSOE el cervell que va inspirar a Javier Godó la creació de la seua xarxa d'espies personal.

lització política inicia la producció del mite. S'ha arribat a publicar que el propi Narcís Serra en persona, en estret contacte amb Emilio Alonso Manglano, havia recomanat a Javier Godó que fera servir els serveis d'el Lobo, un detall d'altra banda molt ben aprofitat pel Partit Popular.

Sobre el que ha passat es poden deduir dues hipòtesis. La primera, que Godó havia muntat la xarxa per a ell, però sense saber que el Govern tenia la intenció de servir-se'n gratuïtament. Però, per què havia de muntar el Govern una "xarxeta" d'espies tenint com tenia tot el CESID? Era Godó una peça bàsica de la seguretat nacional? La segona, que el Lobo, a requeriment de Godó, acabà parant a *La Vanguardia*. Un cop instal·lat, veié, igual que alguns membres del CESID, la utilitat de la parafeta. El sobredimensionament del cas té l'origen en el context de crisi política socialista i de guerra entre el Ministeri d'Interior i el CESID. Novetat: és la primera vegada que porten a judici una xarxa privada d'espies. Misteri: no n'hi ha. El judici, que es farà del dia 28 al 30 en l'Audiència Provincial de Barcelona, pot resultar divertit. Godó s'hi presentarà com a víctima d'una traïció. Els espies acusaran Godó d'instigador.

Francesc Viadel

SOCIETAT CORAL EL MICALET

(INSTITUT MUSICAL GINER)

SOPAR TRADICIONAL DELS PREMIS

- * BECA DE VIOLÍ DELS EX-ALUMNES DE L'INSTITUT OBRER DE VALENCIA
- II PREMI D'INVESTIGACIÓ FILOLÒGICA "FRANCESC FERRER PASTOR" Patrocinat per Comercial Denes
- II PREMI DE TEATRE "EL MICALET", organitzat per la Societat Cultural FOREST D'ARANA i patrocinaat per la Societat Coral "El Micalet"
- VIII PREMI MIQUELET D'HONOR, que s'atorgarà: CARMÉ MIQUEL i DIEGO

Dissabte 2 desembre 95, 9.30 nit. Societat El Micalet
Guillem de Castro, 73. Tel. 392 07 86
Reserva de tickets

NADAL 95

- CONFERÈNCIA de Lluís Aracil, "MOSSÉN JACINT VERDAGUER", divendres 1, a les 19 h.
- L'OM TEATRE amb "IMPREVIS", des del dimarts 12.
- Contacontes "TIO VICENT", tots els diumenges, a les 12 h.
- AULA DE TEATRE INFANTIL, activitats a les vacances. Informació tel. 394 46 54.
- AUDICIÓ DELS ALUMNES DE CANT "Institut Musical Giner". Divendres 22, a les 19 h.
- AUDICIÓ DE LA CORAL INFANTIL "EL RACONET". Dissabte 23, 19 h.
- CONCERT JOVE ORQUESTRA "Salvador Giner". Dissabte 23, 19.30 h.